

Obsah

1	Ladislav Svante Rieger	11
1.1	Úvod	11
1.2	Rodina otce	13
1.3	Rodina matky	15
1.4	Stručný běh Riegrova života	18
1.5	Charakteristika Riegrova matematického díla	19
1.6	Životní osudy Ladislava Svante Riegra	22
1.6.1	Dětství a středoškolská studia	22
1.6.2	Studentské aktivity a vysokoškolská studia	25
1.6.3	Studium matematiky na PřF UK	29
1.6.4	Druhá světová válka	31
1.6.5	Poválečné období, manželství	35
1.6.6	Působení na ČVUT	37
1.6.7	Činnost v ČSAV	42
1.6.8	Aktivity na UK	45
1.6.9	Profesní a vědecký život	47
1.6.10	Soukromý život	50
1.6.11	Další osudy Riegrový rodiny	52
1.6.12	Riegrův matematický odkaz	53
1.7	Dodatky	55
1.7.1	Citace ze vzpomínek Josefa Jareše	55
1.7.2	Citace z Riegrových dopisů	56
1.7.3	Přehled Riegrova studia na univerzitě	59
1.7.4	Přehled korespondence Ladislava Svante Riegra s Vladimírem Kořínkem	61
1.7.5	Dopis pro vedení Škodových závodů	63
1.7.6	Riegrový dopisy R. Carnapovi a P. Frankovi	63
1.7.7	Riegrův dopis redakci <i>Rudého práva</i>	67
1.7.8	Seznam dochovaných Riegrových spisů a fragmentů	72
2	Teorie grup	75
2.1	Uspořádané a cyklicky uspořádané grupy	75
2.1.1	O uspořádaných a cyklicky uspořádaných grupách, I	76
2.1.2	O uspořádaných a cyklicky uspořádaných grupách, II	81

2.1.3	O uspořádaných a cyklicky uspořádaných grupách, III	84
2.1.4	Navazující práce a citace v monografiích	88
2.1.5	Vznik a vývoj teorie uspořádaných grup	89
2.2	Knížka O grupách a svazech	91
2.2.1	Část 1.: Theorie grup	92
2.2.2	Část 2.: Theorie svazů	93
2.2.3	Situace v oblasti učebnic teorie grup a svazů	94
3	Teorie svazů a matematická logika	99
3.1	Základní matematické pojmy	99
3.1.1	Základní pojmy teorie svazů	99
3.1.2	Základní topologické pojmy	101
3.2	Práce z teorie svazů a Booleových algeber	103
3.2.1	A note on topological representation of distributive lattices	103
3.2.2	On the lattice theory of Brouwerian propositional logic	105
3.2.3	Some remarks on automorphisms of Boolean algebras	114
3.2.4	On free $\aleph_\xi$ -complete Boolean algebras	115
3.3	Práce na rozhraní algebry a logiky	120
3.3.1	On countable generalized σ -algebras, with a new proof of Gödel's completeness theorem	120
3.3.2	O jedné základní větě matematické logiky	124
3.3.3	Ob algebrach Suslina (S -algebrach) i ich predstavlenii	127
3.3.4	Zametka o t. naz. svobodnych algebrach s zamykanijami	132
3.4	Citace v monografiích	133
3.4.1	Odkazy ve sborníku Studies in the history of mathematical logic	133
3.5	Vznik a vývoj teorie svazů	134
3.5.1	Počátky teorie svazů v Československu	135
4	Axiomatická teorie množin	143
4.1	Základní (meta)matematické pojmy	143
4.1.1	Základní logické pojmy	143
4.1.2	Základní pojmy teorie množin	147
4.2	Práce z axiomatické teorie množin	150
4.2.1	O některých základních otázkách matematické logiky	150
4.2.2	A contribution to Gödel's axiomatic set theory, I	152
4.2.3	A contribution to Gödel's axiomatic set theory, II	155
4.2.4	A contribution to Gödel's axiomatic set theory, III	160
4.2.5	Sur le problème des nombres naturels	164
4.2.6	Problém tzv. absolutně nerozhodnutelných vět teorie čísel	165
4.2.7	On the consistency of the generalized continuum hypothesis	168
4.3	Citace v monografiích	173
4.4	Vznik a vývoj teorie množin	173

4.4.1	Počátky teorie množin	173
4.4.2	Třetí krize matematiky	176
4.4.3	Vývoj teorie množin v Československu	179
4.4.4	Matematická logika a teorie množin po Riegrově smrti	180
5	Ostatní vědecké práce	187
5.1	Práce na okraji matematické logiky	187
5.1.1	O teorii neuronových sítí	187
5.1.2	Ke Kleeneho normální formě strojově vyčíslitelných funkcí	194
5.1.3	Ke kritice Churchovy teze o obecně rekursivních funkcích aritmetiky	199
5.2	Monografie Algebraické metody matematické logiky	201
5.2.1	Zu den Strukturen der klassischen Prädikatenlogik	201
5.2.2	Algebraic methods of mathematical logic	206
5.2.3	Navazující práce a citace v monografiích	211
5.3	Vznik a vývoj logiky	211
5.3.1	Logika v Řecku	211
5.3.2	Středověká logika	212
5.3.3	Tradiční logika	213
5.3.4	Moderní logika	213
5.3.5	Vývoj logiky v Československu v poválečných letech	216
5.3.6	Knížka Moderní logika	218
6	Další práce	225
6.1	Práce Ladislava Svante Riegra	225
6.1.1	Teorie poznání, exaktní věda, dialektický materialismus	226
6.1.2	Moderní pojetí základů deduktivních věd a jeho problémy	229
6.1.3	Použití statistiky k odhadu nákazy ve vyšetřovaných včel	232
6.1.4	O marxistickém pojetí matematiky	234
6.1.5	Základy matematiky a matematická logika v SSSR	238
6.1.6	Obosnovanie matematiki a matematičeskaja logika	241
6.2	Matematická literatura v Československu v 50. letech	242
6.2.1	Ideologické články v matematických časopisech	243
6.2.2	Překlady článků sovětských matematiků	247
6.2.3	Edice Cesta k vědě, Brána k vědě, Populární přednášky o matematice	252
6.2.4	Překlady sovětských matematických učebnic	254
7	Závěr	257
8	Resumé	259
8.1	Life of Ladislav Svante Rieger	260
8.1.1	Family	260
8.1.2	Childhood and studies	260
8.1.3	Professional life	261

8.2	Characteristics of Rieger's scientific work	262
8.3	Group theory	264
8.3.1	On ordered and cyclically ordered groups	264
8.3.2	On groups and lattices	265
8.4	Lattice theory and mathematical logic	265
8.4.1	Lattice theory and theory of Boolean algebras	265
8.4.2	Works on the boundary between algebra and logic	268
8.5	Axiomatic set theory	268
8.5.1	A contribution to Gödel's axiomatic set theory	268
8.5.2	Other works	270
8.6	Other scientific works	270
8.6.1	Works on the margin of mathematical logic	270
8.6.2	Algebraic methods of mathematical logic	271
8.7	Conclusion	272
A	Faktografické přílohy	273
A.1	Seznam publikací Ladislava Svante Riegra	273
A.2	Referáty v časopise Mathematical Reviews	280
A.3	Přehled pedagogické činnosti	282
A.3.1	Na ČVUT	282
A.3.2	Na UK	284
A.4	Přednášky pro širší veřejnost	285
B	Obrazové přílohy	291